

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		04.06.21.
Kommunestyret		14.06.21.

Samfunnsutvikling/ valg av strategier fram mot 2030

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Inderøy kommune vedtar å utarbeide en langsiktig og helhetlig strategi for utvikling av hele Inderøysamfunnet fram mot 2030 med å innvilge avsetning av midler fra disposisjonsfond stor kr. 600 000,- for 2021.

Arbeidsgruppen som ble nedsatt høsten 2020 bes om å legge fram et forslag til en langsiktig strategi som inkluderer en detaljert prosjektplan basert på et best mulig kunnskapsgrunnlag med hovedaktiviteter, milepæler og forventede leveranser til politisk behandling.

Vedlegg

- 1 Oppsummering webundersøkelse Inderøy
- 2 Webundersøkelse spm 1 Inderøy kommune
- 3 Webundersøkelse spm 2 Inderøy kommune
- 4 Webundersøkelse spm 3 Inderøy kommune
- 5 Webundersøkelse spm 4 Inderøy kommune
- 6 Webundersøkelse spm 5 Inderøy kommune
- 7 Webundersøkelse spm 6 Inderøy kommune
- 8 Webundersøkelse spm 7 Inderøy kommune
- 9 Inderøy - strategimodell 1 og 2
- 10 Inderøy 04.12.20 - PPP fra Marius Verdal - Proneo
- 11 Straumen - PPP fra Birgitte Dillan - TFK
- 12 2020 12 04 OEA - Straumen - PPP fra Ole Erik Almlid - NHO

Bakgrunn

Et historisk tilbakeblikk viser at Inderøy 2020 var et samfunnsutviklingsprosjekt som ble vedtatt oppstartet av kommunestyret høsten 2009. Bakgrunnen for dette prosjektet var en negativ befolkningsutvikling, økning i antall eldre innbyggere og lav tilbakeflytting av ungdommer som tok utdanning utenom kommunen.

Hovedmålsettinga for Inderøy2020-programmet var at Inderøy gjennom systematiske tiltak for økt bolyst og næringsutvikling, skulle bidra til vekst i antall bedriftsetableringer og en positiv befolkningsutvikling i Inderøy minst på nivå med gjennomsnittet av de i øvrige kommunene i Innherred fram til 2020.

De sentrale delmålene som skulle bidra til å oppfylle hovedmålet i Inderøy2020-programmet var:

- Økt bolyst, bokraft og tilflytting
- Flere, varierte og lønnsomme arbeidsplasser
- En varig nyskappings- og utviklingskultur

Inderøy2020-programmet var med sine delprosjekter/ satsningsområder, det viktigste strategiske virkemidlet for å oppnå en livskraftig og attraktiv kommune, herunder økt næringsaktivitet og økt tilflytting til kommunen.

Utfordringene når det gjaldt Inderøy2020-programmet sine ambisiøse målsettinger var flersidig. Det måtte skapes gode vekstvilkår for gründere av ulike typer, det måtte tilrettelegges for vekst og knoppskyting i etablert næringsliv og det måtte arbeides for å trekke virksomheter utenfra til Inderøy. Kombinert med boligutvikling og utvikling av gode oppvekst- og nærmiljø, ville nye næringsetableringer kunne bidra til en positiv befolkningsutvikling i tråd med målene for Inderøy2020-programmet.

Med bakgrunn i kommunestyrevedtak 21/ 2012, ble Inderøy 2020 definert som program og i forbindelse med budsjettbehandlingen 2013 ble programperioden utvidet til å gjelde fram til 31.12.2014. Senere ble programperioden forlenget til 31.12.2015.

I praksis har det vært jobbet med programmet fram til og med 2018/ 2019 hvor både istandsetting av Spiren, utvikling og etablering av Kølhagan samt ferdigstillelse av Klokkekarstu har vært viktige satsninger gjennomført av kommune i samarbeid med næringsliv for å gjøre Straumen mer attraktiv for innbyggere, næringsliv og besøkende.

Det ble oppnevnt et programstyre som besto av ordfører og politikere fra formannskap sammen med representant fra næringsliv og frivillighet. Programstyrets hadde til oppgave og var ansvarlig med tanke på å ivareta en god samhandling mellom kommune, næringsliv og frivillighet i satsningen. I tillegg skulle programstyret ivareta kommunikasjon og mobilisering av samfunn og innbyggere.

Beskrivelsen av Inderøy2020-programmet med organisering, målsettinger, oppgaver og tiltak har vist seg å være en god modell for Inderøy. Koblingen mellom kommune, innbyggere/ frivillighet og næringsliv er også kalt trippel helix. Nå er utviklingen kommet at også forskning/ akademia også bør være en del av en slik samskaping-modell – kalt quadrupel helix. Bekreftelsen på at Inderøy har lyktes med sine deler av sine målsettinger var at Straumen ble kåret til Norges mest attraktive sted i 2020 ved å bli tildelt attraktiv by-prisen. Inderøy har derfor gjennomført et prosjekt som også andre har registrert og satt pris på som en vellykket satsing på en bevisst og systematisk utvikling av samfunnet. Og da spesielt Straumen som vårt felles sentrumsområde.

Hvordan fortsette den gode trenden? Ferden videre bør inkludere hele Inderøysamfunnet hvor også alle bygder og bygdesentra blir sett og godt ivaretatt med tanke på utvikling og vekst for å få til en helhetlig utvikling av kommunen.

Vurdering

Hvordan Inderøy2030 skal struktureres og organiseres med hovedmål, delmål og tiltak for å gjennomføres med 2-3 års milepæler bør være grunnlag for debatt.

Høsten 2020 ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av følgende personer:

- Anne Kjersti Bakstad- daglig leder Frivillig Inderøy, styreleder DGO og næringsdrivende
- Anne Haga, Visit Innherred
- Håvard Gausen, Inderøy slakteri
- Paal Stavrum, Inderøy Utvikling
- Signar Berger, formannskapsmedlem, gruppeleder Ap
- Ida Stuberg, ordfører
- Trygve Wannebo, nærings sjef
- Audhild Slapgård, plansjef – kommuneplanens samfunnsdel

Den 4. desember 2020 ble 4 eksterne aktører invitert for å gi oss noen innspill om hva de mener vi bør og kan gjøre på kort og lengre sikt, med mål om flere arbeidsplasser og økt antall innbyggere med fortrinnet Attraktiv by-pris representere.

Inviterte gjester og innledere var:

- Ole Erik Almlid, NHO
- Marius Værdal, Proneo
- Hildegun Northug, Distriktssenteret
- Birgitte Dillan, Trøndelag fylkeskommune

Det har vært arrangert flere møter innad i gruppen og med inviterte hvor blant annet Proneo for kjøp av tjenester for å klargjøre forutsetninger for en spørreundersøkelse utsendt til innbyggere i Inderøy kommune april 2021. Spørsmålsstillinger ble også utformet slik at vi kunne dra nytte av mottatte svar for å se etter framtidige muligheter i sammenheng med kommuneplanens samfunnsdel. Vi ønsker alle en bedre og mer helhetlig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling siden kommuneplanens samfunnsdel er et slikt verktøy. Svar på spørreundersøkelsen følger vedlagt i sin helhet og redigert form som en ordsky.

Ved valg av en langsiktig strategi må man også reflektere rundt organisering og gjennomføring. Her finnes ulike metoder og muligheter. Det viktige her blir å sørge for en gjennomtenkt strategi med målsettinger og tiltak som kan gjennomføres samt være åpen for innspill og endringer underveis. Erfaring viser at endringer har en tendens til å komme uavhengig av god planlegging. Tidligere Inderøy2020-program ble gjennomført som et prosjekt hvor det ble laget en prosjektbeskrivelse med følgende innhold (kun punktvis beskrevet):

- Bakgrunn og formål
- Prosjektets omfang
- Mål og resultatkrav
- Prosjektorganisering
 - Rolle og ansvar
 - Bemanningsplan
- Planer
 - Detaljert prosjektplan
 - Hovedaktiviteter
 - Hovedmilepæler og leveranser
- Usikkerhet
- Budsjett
- Kvalitetssikring
- Nyttevurderinger
- Kriterier for avslutning av prosjektet

Uavhengig av organisering bør man inkludere kostnader og en økonomisk oversikt som må vedtas samt også være åpen for justeringer underveis. Det finansielle fundamentet fra kommunens side bør

være et disposisjonsfond-øremerket prosjekt: Inderøy2030 eller med det navn som foretrekkes og velges.

Disposisjonsfondet er bygget opp gjennom avsetninger over tid. Inderøy kommune har tidligere vist at trippel helix samarbeidet hvor kommune, næringsliv og frivillighet har deltatt har fungert. Dersom man også kobler på forskning/ akademia i dette samarbeidet - kan dette også bidra dette til at Inderøy kommune kommer i bedre posisjon for å søke ekstern finansiering. Det forutsetter en nyttevurdering som bidrar til å skape konkrete resultat for utvikling og vekst. Ekstern finansiering kan omsøkes til Trøndelag Fylkeskommune, Statsforvalteren eller andre eksterne finansiører i tillegg til også å utfordre næringslivet i kommunen. Ressurskrevende delprosjekt hvor tid er avgjørende er en annen måte å finansiere delprosjekt med f.eks. bidrag fra næringsliv og frivillighet/ innbyggere.

Starten av et hovedprosjekt eller en valgt framtidig strategi er allerede i gang med innbyggerundersøkelsen. Her har arbeidsgruppen allerede bestilt Proneo AS for å gjennomføre undersøkelsen til en kostnad ca. kr. 100 000,-. Dette inkluderer flere møter i forkant med arbeidsgruppen for å utarbeide relevante spørsmål/ problemstillinger, utsendelse og bearbeidelse av undersøkelsen samt også gjennomføring av ti dybdeintervju med på forhånd utpekte personer i kommunen.

Budsjett 2021:

Kostnadsplan

Innbyggerundersøkelse april 2021	Kr. 100 000,-
Nye – ikke igangsatte prosjekter i 2021	Kr. 500 000,-
Totalt i 2021	Kr. 600 000,-

Finansieringsplan

Øremerket avsetning fra disposisjonsfond 2021	Kr. 600 000,-
---	---------------

Budsjettet for 2021 er svært forenklet, men er vist med tanke på at det er behov for å avsette midler slik at kommunen har et godt grunnlag med arbeidskapital for å starte opp allerede i 2021 med å inkludere nye delprosjekter sett i en større sammenheng.

Innbyggerundersøkelse april 2021 samt innspill fra eksterne aktører er ment som grunnlag for debatt for å skape en langsiktig strategi for en helhetlig samfunnsutvikling i Inderøy hvor alle grender og tettsteder inkluderes i prosjektet og i de påfølgende prosesser.

Konklusjon

Se kommunedirektøren forslag til vedtak.